

Landbruks- og matdepartementet
ekspedisjonssjef Viil Søyland
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

14/910-33

NSU/mso

03.03.2021

ÅRSRAPPORT 2020 – STIFTELSEN MATMERK

Vi viser til tilskuddsbrev fra Landbruks- og matdepartementet datert 24.01.2020.

I tilskuddsbrevet for 2020 ble Matmerk tildelt 63 mill kroner og departementet ber om rapport fra stiftelsen innen 01.04.2021.

Tilskuddet ble gitt med de føringer departementet legger i tilskuddsbrevet samt en fordeling av midler på de ulike handlingsområdene, jfr. tabellen nedenfor.

Handlingsområder	63 000 000
KSL, Inn på tunet og opplæring dataverktøy	34 000 000
Administrasjon Nyt Norge	3 000 000
Matspesialiteter	12 500 000
Administrasjon/kommunikasjon	7 500 000
Økologi	2 000 000
Markedstjenester	2 000 000
Lokalmatdatabasen og salgstallmåling	2 000 000

Sammendrag

Matmerk har i 2020 fortsatt arbeidet innenfor rammene av stiftelsenes strategiplan for perioden 2017 – 2020:

- Matmerk skal være en utviklingsaktør innen kvalitetssystemer og merkeordninger.
- Matmerk skal bidra med løsninger som gir merverdi for norsk matproduksjon.
- Matmerk skal være historieforteller om norsk mat og drikke, produksjon og kultur.
- Matmerk skal være en vinn-vinn samarbeidspartner.

I tillegg har vi arbeidet etter de føringer departementet har lagt i tilskuddsbrevet for 2020. Styret har arbeidet med ny strategi for 2021-2023 og nytt navn på stiftelsen som fra 2021 er Stiftelsen Norsk Mat. Stiftelsen Ingrid Espelid Hovigs Matkulturpris som vi har hatt det administrative og økonomiske ansvaret for, blir fusjonert inn i Stiftelsen Norsk Mat fra 2021.

Kvalitetssystem i landbruket (KSL), drift Nyt Norge og Inn på tunet (IPT)

KSL

KSL-verktøyet er 26-år gammelt. Siden 2018 har Matmerk vektlagt arbeidet med et større utviklingsarbeid innen KSL og hovedprosjektet ble avsluttet i senhøsten 2020. Den tekniske løsningen, integrasjon mot andre systemer i landbruket og systemets evne til å møte de behov den enkelte bruker er det sentrale. Å se stiftelsens øvrige digitale løsninger med tanke på å oppgradere, samordne og digitalisere for å kunne effektivisere driften er samlet i et eget prosjekt, STEM 2020 (Samhandle Teknologi i Effektive Matmerk). Deler av arbeidet med STEM, f.eks. saksbehandlersystemet til Nyt Norge som bygger på KSL, starter tidlig i 2021. Det samme gjelder et mer kunderelatert oppfølgingsystem og et internkontrollsystem for stiftelsen.

Arbeidet med ny digital KSL-løsning har vært langt mer komplisert, tidkrevende og dyrere enn hva vi forutså ved oppstarten. Styret har bedt om særskilt rapportering om økonomisk styring og framdrift. En forutsetning for at prosjektet skal lykkes, har vært et nært samarbeid med Landbrukets Dataflyt, Animalia og varemottakere for å skape felles påloggingssystem og gjensidig overføring av data. Dette har vært utfordrende i tillegg til at fylkes- og kommunesammenslåing med påfølgende nye produsentnumre har forsinket og forvansket prosessen. Overføring av data (migrering) og nytt påloggingssystem er levert av Landbrukets Dataflyt. Dette har skapt merarbeid både for bonden, Landbrukets Dataflyt og Matmerk.

Vi samarbeider tett med Mattilsynet, Animalia, Veterinærforeningen, Bondelaget, Bonde- og Småbrukarlaget og råvarekjøperne for å sikre en god utvikling innenfor dyrehelse og dyrevelferdsområdet i landbruket. I 2020 har dyrevelferd vært vektlagt som et viktig område på revisjon i tillegg til HMS på gården, plantevernbruk og gjødslingsplan. Parallelt har Matmerk i 2020 levert 5 202 KSL-revisjoner og 102 bedriftsrevisjoner gjennomført av 57 revisorer. Vi klarte ikke å nå målet på 6 000 revisjoner på grunn av pandemirestriksjoner. Det ble påpekt 27 451 avvik som i gjennomsnitt er 5,2 avvik pr revisjon, en økning fra fjoråret på 1,0. I løpet av året er 21 695 avvik lukket. Det viser at bøndene følger meget godt opp avvikene sine. Differansen mellom gitt avvik og lukket avvik skyldes at tidsfristen for å lukke avvik ikke er forfalt. I tillegg er det registrert 32 570 egenrevisjoner med 61 986 egne avvik/tiltak satt av produsentene sjøl. Vi tolker dette som at et stadig større antall bønder bruker KSL som et forbedringsverktøy.

Arbeidet med å heve kompetansen og kalibrere revisorkorpset fortsetter. Det er gjennomført en trivselsundersøkelse blant revisorene med gjennomgående godt resultat.

Stiftelsen har med utgangspunkt i KSL samarbeidsavtaler med Mattilsynet, Arbeidstilsynet, Landbruksdirektoratet og Animalia. I tillegg har vi felles bransjeavtaler innen kjøtt, korn og for frukt og grønt. Det er også en omforent holdning og bruk av KSL innenfor mjølk. Det er vår vurdering at samarbeidsavtaler fungerer godt som felles ramme for arbeidet vi gjør for norsk matproduksjon. I 2020 tok Matmerk initiativ til en revidering av etablert KSL i forhold til bransjeavtalene KSL og dyrevelferdsprogrammene med varemottakerne, Animalia og faglagene. Arbeidet skal være sluttført 01.05.2021 med en anbefalt løsning som skal til endelig behandling i organisasjonene.

Inn på tunet (IPT)

I 2020 har det blitt godkjent 26 færre tilbydere. Ved utgangen av 2020 er det totalt 367 godkjente Inn på tunet-tilbydere. Arbeidet med en egen veileder for rusomsorg/psykisk helse er blitt utsatt til 2021. Å tilpasse nettsiden til nytt KSL-system for å få en riktig landsvisning av godkjente gårder, har vært prioritert. Vi opplever et godt samarbeid med Inn på tunet Norge.

Nyt Norge

Ved utgangen av 2020 er 4 300 produkter merket med Nyt Norge. Vi har merkebrukeravtaler med 105 bedrifter, en netto økning på 14 bedrifter. Vi registrerte ni feilmerkinger som er en oppgang fra fire i 2019. Vi har etter ekstraordinære akutte forhold knyttet til pandemien, gitt to dispensasjoner for å avvike kravet om norsk råvare. To piloter for bruk av Nyt Norge ble lansert i 2020: Nyt Norge for hurtigmatrestauranter og for ikke-spiselige planter. Pilotene har så langt vært vellykkede, men skal evalueres høsten 2021.

I arbeidet med ny strategi ser vi imidlertid behov for å revitalisere Nyt Norge hos aktørene som utviklet merkeordningen i 2008. Vi påbegynner en slik prosess tidlig 2021 med mål om å få en Nyt Norge-uke i alle dagligvarekjeder til høsten.

Kvalitetssystem i landbruket (KSL), Inn på tunet (IPT) og drift Nyt Norge	42 244 509
Totalt budsjett 2020	43 100 000
- andel finansiert av jordbruksavtalen i 2020	34 500 000
Drift*	9 102 914
Ekstern revisjon	20 456 043
Egenrevisjoner	1 168 902
Bransjestandarden	122 909
Revisorutdanning/oppdatering	758 470
Revisjonsdataverktøy; drift og utvikling**	8 710 520
Drift Nyt Norge***	765 152
Inn på tunet	234 853
Bedriftsrevisjoner	924 749

* Inkludert kostnader for arbeidet med og revisjon av Inn på tunet samt personalkostnader for drift av Nyt Norge.

** Av denne kostnaden er 7 160 858 kr aktivert i stiftelsens balanse.

*** I tillegg er det brukt driftsmidler til Nyt Norge på kommunikasjonsområdet og til bedriftsrevisjoner.

Lokalmat

Beskyttede betegnelser:

Vi har 31 Beskyttede betegnelser, men ingen nye godkjente i 2020. Derimot ligger tre søknader til behandling hos Mattilsynet hvorav Rein fra Jotunheimen er høyest prioritert fra vår side. Saksbehandlingstiden ligger på 18-24 mnd. inkludert offentlig høring.

Spesialitet:

563 produkter er godkjent som Spesialitet, en netto økning på 11 produkter fra 2019 fordi 16 produkter krevde regodkjenning etter tre år, og kun fem ble godkjent på nytt. 55 prosent av nye søknader kom igjennom vurderingsprosessen. Vi har 126 merkebrukere som er en økning på 16 fra 2019.

Vi har gjennomført en null-punkts merkebrukerundersøkelse. Merkebrukerne er generelt fornøyd med tilbudet, men ønsker mer markedsføring og butikkdemoer. Matstreif verdsettes høyt. Blant øvrige stakeholdere er det noe sprikende tilbakemeldinger på nytteverdi.

Matmerk vurderer KSL som grunnmuren for arbeidet med Matnasjonen Norge. Alle offisielle merkeordningene med Beskyttede betegnelser, Spesialitet, Nyt Norge og Økologi skal være ledende til å guide forbrukere inn i Matnasjonen Norge.

Markedstjenester, lokalmat.no og salgsmåling

Lokalmat.no har en bra utvikling og har ved utgangen av 2020 568 kvalitetssikrede bedrifter med til sammen 2 429 produkter registrert seg i databasen og 349 innkjøpere. Fra 01.04.2018 er det kun kvalitetssikrede produsenter som har gyldig egenrevisjon (under 12 mnd.) som vises i portalen. Kravet ble innført etter ønske fra kjøpersiden. Totalt er det gjennomført 267 eksterne revisjoner, hvorav 73 i 2020. Evalueringen fra produsentene viser at de er fornøyde og at eksterne revisjonen har høy nytteverdi for bedriften. Vi gjennomførte en kvalitativ brukerundersøkelse blant stakeholderne av lokalmat og fått bekreftet at lokalmat.no har et stort uutnyttet potensial – spesielt innen å profesjonalisere lokalmatprodusentene. Dagligvarekjedene og avtalepartene i landbruket finansierer lokalmat.no som et spleiselag.

I samarbeid med Hanen deltok 40 lokalmatprodusenter på SMAK – storhusholdningsmessen med 24 000 profesjonelle innkjøpere i begynnelsen av mars. Meget vellykket, men Norge stengte ned og lokalmatprodusentene som fikk i liten grad fulgt opp i etterkant.

Vi har gjennomført 17 digitale kurs innen markedstjenester til mindre lokalmatprodusenter, disse fikk meget god respons. På grunn av korona er det kun gjennomført tre besøksdager. Derimot har vi kjørt en pilot «Lokalmatskolen» - 3 moduler fra lunsj-til lunsj for 14 lokalmat/drikkeprodusenter på Innlandet med vekt på marked, salg og forretningsforståelse. Disse fikk også god respons.

I tilskuddsbrevet er Matmerk pålagt å samarbeide med Kompetansenavene. Samarbeidet er så vidt i gang – men det vil ta noe tid å finne en god samarbeidsform.

Den årlige målingen av lokalmatomsetningen i dagligvarehandelen (DVH) og storhusholdning (SHH) har blitt gjennomført i samarbeid med Effekto og Nielsen Norge samt flere aktører på SHH. Omsetningen var på totalt 11,8 mrd. Årets omsetningsvekst i DVH var på 5,9 mrd eller 12,6 prosent mens totalveksten i 9,6 prosent. Det er en 3 prosent høyere vekst på lokalmat enn på matvarer generelt. Det er vekst i alle kategorier med unntak av fiskepålegg. Størst vekst er det på øl, ferske pølser, kalde desserter og egg. Kjøtt er fremdeles største enkeltkategori. Storhusholdningsmarkedet hadde en omsetning på 5,85 mrd. Her må det presiseres at på grunn av målingsmodellens tidsperiodisering, er det minimal koronaeffekt for SHH. For DVH er det 6 mnd koronaeffekt i omsetningstallet.

Lokalmat	8 615 226
Totalt budsjett 2019	10 600 000
- andel finansiert av jordbruksavtalen i 2019	9 550 000
Drift	5 073 589
Spesialitet og Beskyttede betegnelser (merkebrukere og B2B)*	1 128 409
Markedstjenester	165 192
lokalmat.no	1 518 912
Måling av salgstall	271 950
Arrangementer (Matstreif, merkebruker og andre)	457 176

* I tillegg er det benyttet 5 900 000 fra Spesialitet og Beskyttede betegnelser til kommunikasjon og markedsføring. Disse midlene ligger i kommunikasjonsbudsjettet.

Kommunikasjon, markedsføring Nyt Norge, Spesialitet og Beskyttede betegnelser og generisk informasjon om økologisk mat og jordbruk

Egne kanaler

norskmat.no har vært vår hovedkanal for Nyt Norge og Spesialitet på nett i 2020. Vi har hatt 455 000 unike brukere. 72 prosent av disse leser siden på mobil, og 43 prosent leser mer enn

50 prosent av nettsakene våre. I 2020 har vi prioritert å søkemotoroptimalisere artiklene våre. Vi har en økning i antallet lesere til sidene våre via organisk søk hos Google med 32 prosent.

Vi har økt satsingen på tvers av de sosiale kanalene og poster på Nyt Norge vises for ca 1 million lesere i måneden, poster på Spesialitet for ca 800 000. For våre egne kanaler produserer vi mesteparten av materiale, bilder, tekst og video, selv.

Sommeren 2020 gjennomførte vi en «minikampanje» i sosiale medier med reiseruter til Spesialitetsprodusenter i 4 ulike regioner. Denne oppnådde gode resultater mht rekkevidde og engasjement. For Spesialitet har vi i 2020 i tillegg samarbeidet med Matkanalen om sesong 4 av Smakslandet, annonsert på Facebook og Instagram samt annonser i magasinet Mat fra Norge.

Nettsidene til Beskyttede betegnelser ble redesignet i 2020 og lanseres tidlig i 2021 i nytt mobiltilpasset design.

I 2020 har vi brukt mye ressurser på å produsere og publisere innhold til det nasjonale opplæringsprogrammet for «Nye KSL». Det er produsert opplæringsvideoer og dannet digitalt materiell, samt gjennomført en informasjonskampanje mot bønder, varemottakere og næringa. Den nye nettsiden, ksl.no er ferdigstilt og YouTube-kanalen med opplæringsvideoer er lansert.

Samarbeid

Arendalsuka ble avlyst, men vi viderefører samarbeidet med Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund og Bryggeriforeningen i 2021 for et felles arrangement. Vi har bidratt i landbrukets «Grøntprosjekt», og er tildelt ansvar og midler fra Landbruksdirektoratet for å konkretisere en videreføring i kommunikasjon og markedsføring av norsk frukt og grønt i et forprosjekt sammen med Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG).

I samarbeid med OFG har vi navngitt et nytt «Lykke» jordbær med en digital kampanje i juni, samt en digital kampanje for å løfte frem norske rotgrønnsaker i september og oktober under tittelen «Norsk høst på sitt beste».

Presse og PR

I 2020 har vi sendt ut 29 pressemeldinger og to kronikker via NTB-info, fem færre enn 2019. Årsaken er færre Spesialitetstildelinger pga koronarestriksjoner. Dette har generert 297 presseoppslag til en anslått annonseverdi av 5,4 millioner kroner. Dette er en nedgang i verdi på 800 000 fra 2019.

Nyt Norge

Årets forbrukerundersøkelse viser en merkekjennskap på hele 93,4 prosent, og er nå den merkeordningen i Norge som er mest kjent. En ny Nyt Norge-kampanje med budskapet «Dine valg betyr noe», som er emosjonell og verdibasert i budskapsplattformen, ble lansert våren 2020. Den vektlegger norsk landbruks konkurransefortrinn og betydningen av norske arbeidsplasser. Kampanjen traff forbrukeren og er den beste vi noensinne har hatt:

- Andelen som sier at de orienterer seg noen ganger eller oftere etter Nyt Norge- merket er på 60 prosent og er den merkeordning for mat som flest sier de orientere seg etter etterfulgt av Brødskalaen med 55 prosent.
- Andelen som sier Nyt Norge gjør at de får lyst til å kjøpe norsk mat gikk opp fra 63 til 65 prosent.

Spesialitet

Forbrukerkjennskapen til merket har økt fra 33 prosent til 35 prosent i målgruppen matinteresserte.

Beskyttede betegnelser

Kjennskapen til merket er på 3 prosent i befolkningen generelt.

Økologi

Matmerk har ansvar og koordinerer arbeidet med å drive generisk informasjon og redaksjonell profil for Økoprat og Økologisk.no. Vi har gjennomført en kampanje med informasjonsfilmer om de fire prinsippene i økologisk landbruk, som har gått i fire digitale kanaler. I tillegg har det blitt laget annonser og egne episoder i podcast-format, med samme tema. Langfilmene (3-4 minutter) har vært vist i sin helhet 335 000 ganger. Kortfilmene (15 sek) har vært vist i sin helhet 1,2 millioner ganger:

- Tid brukt på Økologisk.no gikk opp til 5 min 38 sek i 2020 fra 3 min 58 sek i 2019.
- Antall sider lest per bruker på Økologisk.no gikk opp fra 1,18 i 2019 til 1,22 i 2020.
- Kjennskap til Ø-merket i befolkningen generelt gikk ned fra 13 prosent til 12 prosent.
- Interessen for Økologisk mat og landbruk steg fra 27 prosent til 28 prosent.

Kommunikasjon og markedsføring	32 723 910
Totalt budsjett 2019	32 300 000
- andel finansiert av jordbruksavtalen i 2019	12 950 000
Drift	6 248 006
Nyt Norge markedsføring*	16 585 826
Spesialitet og Beskyttede betegnelser markedsføring	4 626 377
Økologi	3 463 862
Pressetiltak	202 696
Internett/web	349 394
Arrangementer og andre informasjonstiltak	1 247 749

* I 2020 bidro Norsk Nærings- og nytelsesmiddelarbeiderforbund med 1,2 mill (netto) kroner til markedsføring av Nyt Norge.

Administrasjon

Matmerk har i 2020 lansert nytt og oppdatert KSL-system for norske bønder og varemottakere. Så langt er erfaringene gode med det nye systemet. Fra 01.11 overtok stiftelsen driftsansvaret for det nye systemet. Langtidssykefravær og ressurser bundet opp til utviklingsprosjektet har påvirket arbeidskapasiteten, og bidratt til at stiftelsen ikke klarer å levere iht tildelingsbrevet for Inn på Tunet håndbok og Beskyttede betegnelser.

I 2020 har Matmerk 20 årsverk fordelt på 12 kvinner og 8 menn med gjennomsnittsalder på 49 år. Sykefravær på 5,8 prosent, det kan ikke kobles til arbeidsmiljø som anses å være godt. I 2020 har vi rekruttert 2 nye medarbeidere og foretatt en intern omrokking. Stiftelsen har nulltoleranse for diskriminering. Ved ansettelse vektlegges kandidatens kompetanse.

Arbeidspresset har vært høyt i hele 2020, og deler av organisasjonen er svært slitne til tross for at medarbeiderne opplever arbeidsmiljøet som godt. I 2020 har vi hatt medarbeidere på hjemmekontor mesteparten av arbeidsåret. Dette har fungert greit. Redusert reisevirksomhet har medført at kontakt med produsenter og bedrifter er flyttet til digitale flater.

Virksomheten er organisert i tre fagavdelinger; KSL/Nyt Norge-avdelingen, lokalmatavdelingen og kommunikasjons- og administrasjonsavdelingen.

Stiftelsens virksomhet har i middels grad blitt berørt av Covid-19 pandemien. Utadrettede aktiviteter slik som revisjoner ute på gård, Fagdag norsk mat og forbruker/salgsaktiviteter for lokalmatprodusenter har blitt kansellert eller utsatt.

Administrasjon og andre prosjekter	7 537 561
Totalt budsjett 2020	7 700 000
- andel finansiert av jordbruksavtalen i 2020	6 000 000
Lønns- og personalkostnader	3 000 984
Varer og tjenester	4 108 210
Andre prosjekter (bl.a. Ingrid Espelid Hovigs Matkulturpris)	428 367

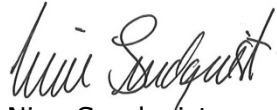
Matmerks budsjett i 2020

Matmerk hadde totalt budsjettet med 85 700 000 kroner i inntekter i 2020, årsresultatet viser en inntekt på 86 567 948 kroner. Totale utgifter i 2020 beløper seg til 83 962 101. Stiftelsen har et overskudd på 2 671 526 kroner (inkl finansinntekter) i 2020. Stiftelsens egenkapital er per 31.12.2020 bokført med 30 036 302 kroner.

Kostnader knyttet til utvikling og fornying av KSL-databasen blir aktivert i stiftelsens balanse. I 2020 beløper dette seg til 7 160 858 kroner. Avskrivning vil begynne ved ferdigstilling av systemet. Totalt er 24 608 927 kroner fra dette prosjektet balanseført i stiftelsens regnskap 31.12.2020.

Dersom det er behov for ytterligere informasjon er det bare å ta kontakt med oss.

Vennlig hilsen
Stiftelsen Matmerk

Nina Sundqvist
administrerende direktør

Vedlegg: *Budsjett for Matmerk 2021*
Årsregnskap og revisjonsberetning 2020

Budsjett 2021

Styret i stiftelsen vedtok følgende budsjett for virksomheten i 2021. I tillegg har styret åpnet for at det kan brukes inntil 2 mill av egenkapitalen til utvikling av fagsystemer.

	2021
inntekter	83 600 000
Jordbruksavtalen	63 000 000
Omsetningsrådet	8 500 000
Nyt Norge merkebrukeravgift	6 900 000
Nyt Norge søknadsgebyr	100 000
Nyt Norge dagligvarehandelen	3 000 000
Spesialitet merkebrukeravgift	800 000
Spesialitet søknadsgebyr	100 000
BB søknadsgebyr	35 000
Annet salg	350 000
Lokalmatdatabasen	750 000
Renter	65 000

utgifter	83 600 000
KSL, Nyt Norge og Inn på tunet	37 700 000
Lokalmat	10 300 000
Administrasjon	7 000 000
Kommunikasjon	28 500 000
Prosjekter	100 000

inntekter	83 600 000
utgifter	83 600 000
Årsresultat	0

Årsrapport for 2020

Årsberetning

Årsregnskap

- Resultatregnskap

- Balanse

- Noter

Matmerk

Resultatregnskap 01.01-31.12

	Note	2020	2019
Driftsinntekter			
Salgsinntekt		63 000 000	63 000 000
Annen driftsinntekt		23 567 948	23 023 855
Sum driftsinntekter		<u>86 567 948</u>	<u>86 023 855</u>
Driftskostnader			
Revisjoner		20 217 763	18 253 729
Varekostnad		20 995 972	21 329 307
Lønnskostnad	4	22 561 647	22 040 153
Avskrivning	2	100 918	100 918
Annen driftskostnad	4, 7	20 085 802	15 684 748
Sum driftskostnader		<u>83 962 102</u>	<u>77 408 855</u>
Driftsresultat		<u>2 605 846</u>	<u>8 615 000</u>
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen finansinntekt		84 605	236 266
Annen finanskostnad		18 925	23 256
Netto finansposter		<u>65 680</u>	<u>213 010</u>
Ordinært resultat før skattekostnad		<u>2 671 526</u>	<u>8 828 010</u>
Årsresultat		<u>2 671 526</u>	<u>8 828 010</u>
Overføringer og disponeringer			
Overføringer annen egenkapital	3	<u>2 671 526</u>	<u>8 828 010</u>

Matmerk

Balanse pr. 31. desember

	Note	2020	2019
Anleggsmidler			
<i>Varige driftsmidler</i>			
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner ol	2	24 718 557	17 658 617
Sum varige driftsmidler		<u>24 718 557</u>	<u>17 658 617</u>
<i>Finansielle anleggsmidler</i>			
Netto pensjonsmidler		<u>0</u>	<u>625 665</u>
Sum finansielle anleggsmidler		<u>0</u>	<u>625 665</u>
Sum anleggsmidler		<u>24 718 557</u>	<u>18 284 282</u>
Omløpsmidler			
<i>Fordringer</i>			
Kundefordringer		362 084	276 947
Andre fordringer		<u>3 734 151</u>	<u>3 585 431</u>
Sum fordringer		<u>4 096 235</u>	<u>3 862 378</u>
Bankinnskudd, kontanter og lignende	5	<u>12 824 389</u>	<u>16 177 846</u>
Sum omløpsmidler		<u>16 920 624</u>	<u>20 040 224</u>
Sum eiendeler		<u>41 639 181</u>	<u>38 324 506</u>

Matmerk

Balanse pr. 31. desember

	Note	2020	2019
Egenkapital			
<i>Innskutt egenkapital</i>			
Aksjekapital	3	100 000	100 000
Sum innskutt egenkapital		<u>100 000</u>	<u>100 000</u>
<i>Opptjent egenkapital</i>			
Annen egenkapital	3	<u>30 026 302</u>	<u>27 354 776</u>
Sum opptjent egenkapital		<u>30 026 302</u>	<u>27 354 776</u>
Sum egenkapital		<u>30 126 302</u>	<u>27 454 776</u>
Gjeld			
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Leverandørgjeld		7 172 147	6 984 850
Skyldige offentlige avgifter	5	2 110 440	1 867 328
Annen kortsiktig gjeld		<u>2 230 292</u>	<u>2 017 552</u>
Sum kortsiktig gjeld		<u>11 512 879</u>	<u>10 869 730</u>
Sum gjeld		<u>11 512 879</u>	<u>10 869 730</u>
Sum egenkapital og gjeld		<u>41 639 181</u>	<u>38 324 506</u>

Oslo, 15. februar 2021

Håkon Mageli

Håkon Mageli
Styreleder

Martina Rabsch

Martina Annegret Rabsch
Styremedlem

Eivind Haalien

Eivind Haalien
Styremedlem

Bjørn Gimming

Bjørn Gimming
Nestleder

Einar Meisfjord

Einar Meisfjord
Styremedlem

Siw Dejlberg Steen

Siw Dejlberg Steen
Styremedlem

Marit Strand

Marit Strand
Styremedlem

Bjørn Alan Takle Friis

Bjørn Alan Takle Friis
Styremedlem

Nina Sundqvist

Nina Helene Sundqvist
Daglig leder

Trond V. Lund

Trond Vilhelm Lund
Styremedlem

Kathrine Kinn

Kathrine Kinn
Styremedlem

Noter til regnskapet for 2020

Note 1 - Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk for øvrige foretak.

Salgsinntekter

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen. Andelen av salgsinntekter som knytter seg til fremtidige serviceytelser balanseføres som uopptjent inntekt ved salget, og inntektsføres deretter i takt med levering av ytelsene.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets forventede økonomiske levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen vil generere.

Bruk av estimater

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelsen av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen under utarbeidelsen av årsregnskapet i henhold til god regnskapsskikk.

Pensjoner

Pensjonsordninger finansiert via sikrede ordninger er ikke balanseført. Innbetalt pensjonspremie anses som pensjonskostnad og klassifiseres sammen med lønnskostnader.

Matmerk

Noter til regnskapet for 2020

Note 2 - Varige driftsmidler

	Inventar	Kontormaskin	System under utvikling	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2020	1 362 425	190 812	17 448 069	19 001 306
Tilgang kjøpte driftsmidler	0	0	7 160 858	7 160 858
Anskaffelseskost 31.12.2020	1 362 425	190 812	24 608 927	26 162 164
Akk.avskrivning 31.12.2020	-1 252 795	-190 812	0	-1 443 607
Balansført pr. 31.12.2020	109 630	0	24 608 927	24 718 557
Årets avskrivninger	100 918	0	0	100 918
Økonomisk levetid	5 år	3 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær		

System under utvikling omfatter nytt KSL-system. Avskrivning av anleggsmiddelet vil begynne ved ferdigstilling av systemet.

Note 3 - Egenkapital

	Stiftelseskapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 31.12.2019	100 000	27 354 776	27 454 776
Egenkapital 01.01.2020	100 000	27 354 776	27 454 776
Årsresultat	0	2 671 526	2 671 526
Egenkapital 31.12.2020	100 000	30 026 302	30 126 302

Note 4 - Lønnskostnader, antall ansatte, lån til ansatte og godtgjørelse til revisor

Lønnskostnader	2020	2019
Lønninger	18 332 283	17 173 215
Arbeidsgiveravgift	2 573 870	2 489 984
Pensjonskostnader	1 284 655	2 009 478
Andre ytelser	370 839	367 477
Sum	22 561 647	22 040 154

Selskapet har i regnskapsåret sysselsatt totalt 19 årsverk.

Ytelser til ledende personer

	Lønn	Andre godtgjørelser
Administrerende direktør: Nina Helene Sundquist	1 453 066	97 692
Total ytelse	1 453 066	97 692

Noter til regnskapet for 2020

<i>Godtgjørelse til revisor er fordelt på følgende:</i>	2020	2019
Lovpålagt reivsjon	89 500	89 500
Annen revisjonsrelatert bistand	12 500	12 500
Attestasjonstjenester	12 100	12 100
Sum	<u>114 100</u>	<u>114 100</u>

Merverdiavgift er ikke inkludert i revisjonshonoraret.

Note 5 - Bankinnskudd

	2020
Bundne skattetrekkmidler utgjør	1 525 884

Note 6 - Regnskapssammendrag for Nyt Norge

Kostnader til Nyt Norge beløper seg til kr. 19 995 826 i 2020. Beløpet inkluderer markedskommunikasjon og administrasjon. Markedsføringen av merkeordningen finansieres med 6 millioner kroner fra omsetningsavgiftsmidlene, 6,7 millioner kroner fra merkebrukerne (merkebrukeravgift) og 3 millioner kroner fra dagligvarehandelen, i tillegg har Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund bidratt med 1,2 millioner kroner. Administrasjon av merkeordningen er finansiert med 3 millioner kroner fra jordbruksavtalen.

Regnskapssammendraget for aktiviteter tilknyttet Nyt Norge viser følgende kostnader for 2020:

	2020	2019
Lønn og personalkostnader	2 385 909	1 710 949
Andre administrative kostnader	907 626	499 325
Markedskommunikasjon	16 702 291	15 795 639
Sum	<u>19 995 826</u>	<u>18 005 913</u>

Note 7 - Andre driftskostnader

	2020	2019
Driftsutstyr	4 337 358	3 174 536
Fremmed tjenester	5 392 290	2 143 201
Markedsføring og representasjon	7 866 170	7 899 991
Annet	1 007 950	1 453 939
Møter og kurs	1 482 037	1 013 083
	<u>20 085 805</u>	<u>15 684 750</u>

Note 8 – Pensjoner

Foretaket er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Foretakets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov. Pensjonsforpliktelsen for foretakets ansatte dekkes ved kollektiv pensjonsforsikring. Forpliktelsen er ikke balanseført, og den årlige pensjonspremien anses som årets pensjonskostnad. Årets kostnad er kr. 1 284 655.

TITTEL	Signering av årsregnskap 2020
FILNAVN	Matmerk regnskap 2020.pdf
DOKUMENT-ID	b6135b2d3e1485da72b4229243f33aba19d29030
DATOFORMAT I TILSYNSLOGG	DD / MM / YYYY
STATUS	● Fullført

Dokumenthistorikk

15 / 02 / 2021
14:44:08 UTC

Sendt for underskriving til Håkon Mageli (hakon.mageli@orkla.no), Bjørn Gimming (bjorn.gimming@bondelaget.no), Kathrine Kinn (kathrinekinn@gmail.com), Eivind Haalien (eivind.haalien@norgesgruppen.no), Martina Rabsch (martina.rabsch@rema.no), Bjørn Takle-Fris (bjorn.takle.friis@coop.no), Trond Vilhelm Lund (trond.lund@rorosmeieriet.no), Siw Dejlignbjerg Steen (siw.dejlignbjerg.steen@nortura.no), Einar Meisfjord (einar.meisfjord@tine.no), Marit Strand (marit.strand@matmerk.no) and Nina Sundqvist (nina.sundqvist@matmerk.no) fra mette.sorensen@matmerk.no
IP: 195.1.42.70

15 / 02 / 2021
14:45:38 UTC

Vist av Trond Vilhelm Lund (trond.lund@rorosmeieriet.no)
IP: 213.138.161.200

UNDERSKREVET

15 / 02 / 2021
14:46:22 UTC

Skrevet under av Trond Vilhelm Lund (trond.lund@rorosmeieriet.no)
IP: 213.138.161.200

TITTEL	Signering av årsregnskap 2020
FILNAVN	Matmerk regnskap 2020.pdf
DOKUMENT-ID	b6135b2d3e1485da72b4229243f33aba19d29030
DATOFORMAT I TILSYNSLOGG	DD / MM / YYYY
STATUS	● Fullført

Dokumenthistorikk

 VIST	15 / 02 / 2021 14:57:46 UTC	Vist av Marit Strand (marit.strand@matmerk.no) IP: 88.89.139.152
 UNDERSKREVET	15 / 02 / 2021 14:58:12 UTC	Skrevet under av Marit Strand (marit.strand@matmerk.no) IP: 88.89.139.152
 VIST	15 / 02 / 2021 15:03:36 UTC	Vist av Siw Dejlignbjerg Steen (siw.dejlignbjerg.steen@nortura.no) IP: 148.123.47.6
 UNDERSKREVET	15 / 02 / 2021 15:03:51 UTC	Skrevet under av Siw Dejlignbjerg Steen (siw.dejlignbjerg.steen@nortura.no) IP: 148.123.47.6
 VIST	15 / 02 / 2021 15:06:53 UTC	Vist av Martina Rabsch (martina.rabsch@rema.no) IP: 51.175.124.227

TITTEL	Signering av årsregnskap 2020
FILNAVN	Matmerk regnskap 2020.pdf
DOKUMENT-ID	b6135b2d3e1485da72b4229243f33aba19d29030
DATOFORMAT I TILSYNSLOGG	DD / MM / YYYY
STATUS	● Fullført

Dokumenthistorikk

 UNDERSKREVET	15 / 02 / 2021 15:07:43 UTC	Skrevet under av Martina Rabsch (martina.rabsch@rema.no) IP: 51.175.124.227
 VIST	15 / 02 / 2021 15:10:18 UTC	Vist av Bjørn Gimming (bjorn.gimming@bondelaget.no) IP: 85.164.74.6
 UNDERSKREVET	15 / 02 / 2021 15:11:27 UTC	Skrevet under av Bjørn Gimming (bjorn.gimming@bondelaget.no) IP: 85.164.74.6
 VIST	15 / 02 / 2021 15:22:17 UTC	Vist av Bjørn Takle-Fris (bjorn.takle.friis@coop.no) IP: 77.18.62.172
 UNDERSKREVET	15 / 02 / 2021 15:22:49 UTC	Skrevet under av Bjørn Takle-Fris (bjorn.takle.friis@coop.no) IP: 77.18.62.172

TITTEL	Signering av årsregnskap 2020
FILNAVN	Matmerk regnskap 2020.pdf
DOKUMENT-ID	b6135b2d3e1485da72b4229243f33aba19d29030
DATOFORMAT I TILSYNSLOGG	DD / MM / YYYY
STATUS	● Fullført

Dokumenthistorikk

 VIST	15 / 02 / 2021 17:11:33 UTC	Vist av Kathrine Kinn (kathrinekinn@gmail.com) IP: 77.18.51.5
 VIST	16 / 02 / 2021 06:36:39 UTC	Vist av Einar Meisfjord (einar.meisfjord@tine.no) IP: 77.16.211.224
 UNDERSKREVET	16 / 02 / 2021 06:40:11 UTC	Skrevet under av Einar Meisfjord (einar.meisfjord@tine.no) IP: 77.16.211.224
 VIST	16 / 02 / 2021 11:15:15 UTC	Vist av Eivind Haalien (eivind.haalien@norgesgruppen.no) IP: 46.230.134.83
 UNDERSKREVET	16 / 02 / 2021 11:16:00 UTC	Skrevet under av Eivind Haalien (eivind.haalien@norgesgruppen.no) IP: 46.230.134.83

TITTEL	Signering av årsregnskap 2020
FILNAVN	Matmerk regnskap 2020.pdf
DOKUMENT-ID	b6135b2d3e1485da72b4229243f33aba19d29030
DATOFORMAT I TILSYNSLOGG	DD / MM / YYYY
STATUS	● Fullført

Dokumenthistorikk

 UNDERSKREVET	17 / 02 / 2021 09:23:08 UTC	Skrevet under av Kathrine Kinn (kathrinekinn@gmail.com) IP: 79.160.106.197
 VIST	18 / 02 / 2021 12:20:29 UTC	Vist av Håkon Mageli (hakon.mageli@orkla.no) IP: 52.31.82.3
 UNDERSKREVET	18 / 02 / 2021 12:24:29 UTC	Skrevet under av Håkon Mageli (hakon.mageli@orkla.no) IP: 77.106.147.195
 VIST	19 / 02 / 2021 07:13:18 UTC	Vist av Nina Sundqvist (nina.sundqvist@matmerk.no) IP: 77.106.191.7
 UNDERSKREVET	19 / 02 / 2021 07:16:03 UTC	Skrevet under av Nina Sundqvist (nina.sundqvist@matmerk.no) IP: 77.106.191.7
 FULLFØRT	19 / 02 / 2021 07:16:03 UTC	Dokumentet er fullført.

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til styret i Matmerk

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Matmerk som består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2020, og av dens resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av stiftelsen i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i stiftelsens årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike stiftelsen eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg

- ▶ identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- ▶ opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av stiftelsens interne kontroll;
- ▶ vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimater og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- ▶ konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om stiftelsens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at stiftelsens evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- ▶ vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokførings-skikk i Norge.

Konklusjon om utdelinger og forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, mener vi stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Oslo, 22. februar 2021

ERNST & YOUNG AS

Revisjonsberetningen er signert elektronisk

Kjetil Andersen
statsautorisert revisor

Uavhengig revisors beretning - Matmerk

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Kjetil Andersen

Statsautorisert revisor

Serienummer: 9578-5992-4-2398085

IP: 37.191.xxx.xxx

2021-02-22 16:51:52Z

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>